

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

MIL. évfolyam.
3773. szám

4 oldal,

29 bani

1957,
április 13,
szombat

Lapunk tartalmaiból:

- Örök barátaink (2. old.)
- Testnevelés és sport (2. old.)
- A magyar földművelésügyi miniszter nyilatkozata (3. old.)
- A nyugat-német kormány elhatároja a felsőfokú oktatást (3. old.)
- Nagy-Britannia nem mond le a Karácsony-szigetek környékére tervezett atombombakísérletekről (3. o.)
- Fajl megkülönböztetések az Egyesült Államokban (3. old.)
- Aláírták a kínai-lengyel tárgyalásokról szóló közös nyilatkozatot (3. old.)
- A Szakszervezeti Világszövetség a ciprusi helyzettel kapcsolatban
- Mivel foglalkoznak a nyugat-német atomtudósok (3. old.)
- Lakáshivatali mozaikok (4. old.)

Ismertették a Nagy Nemzetgyűlés ülészakán munkálatait

Az elmúlt napokban városunk számos gyárában, üzemeiben és vállalatában a dolgozók nagy érdeklődéssel fogadták a Nagy Nemzetgyűlés ülészakán munkálatairól szóló ismertetést. A munkaidő letele után a gyárak dolgozóinak nagyszámú megjelentje a klubban, kultúrteremben, vagy ahol a beszámolót tartották.

Az Alimentara Helyi Kereskedelmi Szervezet dolgozói előtt csütörtökön délután Király Miklós elvtárs, az Alimentara igazgatója számolt be, hogy városunkban is a választásra jogosultak 96 százaléka járult az urnák elé, s a szavazók 99 százaléka adta szavazatát a Népi Demokrácia Frontja jelöltjeire a február 3-i választáson.

A megválasztott 437 képviselő közül 324, vagyis több mint 74 százaléka munkás, vagy dolgozó földműves, közöttük számosan élmunkások, munkaerőrenddel kitüntetettek, a gazdaság termelési mesterei. A többi 113 képviselő az ország élelőjáró értelmiségi dolgozója, közöttük 26 akadémikus, neves író, mérnök, technikus, tanító, stb. Ezek a tények is beszédesen igazolják — mondotta az előadó, — hogy hazánkban, a kapitalista országokkal ellentétben, a dolgozók a legdemokratikusabb jogokat élvezik.

Ezután beszélt a Nagy Nemzetgyűlés ülészakájának napirendi pontjairól, az új kormány összetételéről, számos minisztérium összevonásáról. A beszámoló részletesen foglalkozott az állami költségvetéssel. Rámutatott arra, hogy ebben az évben 8,9 százalékkal

növekszik a bevétel és 8,2 százalékkal a kiadás. Az állami költségvetés alapjait jelentős részét a szocialista szektor képezi. Így például ebben az évben az állami költségvetés 91 százaléka származik a szocialista szektor termeléséből és csak 9 százaléka a lakosság által befizetett adókból. Mint az előbbi években, a pénzeszköz legnagyobb részét — 52,9 százalékát — az ipar, s főleg a nehézipar fejlesztésére fordítják.

A továbbiak során ismertette, hogy Aradváros költségvetésében lakásépítésre az 1957. évben 2.500.000 lej, a TAPL építkezéseire 600.000 lej irányoztak elő. Befelejzik a gyermekpoliklinika építését, s az állami szerek minden támogatást megadnak majd a színház felépítéséhez.

Hasonló előadásokat tartottak a TEBA gyárban is, ahol mintegy 250 dolgozó jelenlétében, Mittelmann Alfréd elvtárs, a gyár igazgatója, néptanácsai képviselő, számolt be a Nagy Nemzetgyűlés ülészakájának munkálatairól. Mittelmann elvtárs beszédében többek között hangsúlyozta, hogy a Nagy Nemzetgyűlésben 71 nő képviselő is van, tehát az összképviselők 16,25 százaléka nő. Szép eredmény ez, ha visszagondolunk azokra az időkre, amikor a nőknek még szavazati joguk sem volt. A nemzeti kisebbségek sorából 67 képviselőt választottak a Nagy Nemzetgyűlésbe.

Nagyszámú dolgozó jelent meg a Libertatea gyárban, a városi közüzemnél, a cukorgyárnál, az ICIA Prodalimentnél megtartott gyűléseken is.

Az ujtómozgalom hírei

Hetvenhárom javaslat

érkezett a November 7-ig gyűjtött bizottságához január 1-től április 11-ig. Az ujtóbizottság igyekezett minél több dönteni a javaslatok sorsáról: eddig megtárgyaltak hatvanhat javaslatot. Tizenhatet különféle okok miatt visszautasítottak, nyolc javaslatról úgy határoztak, hogy a szükséges szerkezeteket elkészítik és májusban, illetve júniusban kísérletképpen alkalmaznak majd, ha hasznosnak bizonyulnak akkor véglegesítik. Így összesen 37 ujtást fogadtak el végleges alkalmazásra. Az ujtómozgalom fellendülése tapasztalható a gyárakban. Kitérnek az a javaslatok nagy számából is, hiszen — mint már említettük — 73 javaslatot tettek az ujtók az első negyedévben s ez a szám sokkal nagyobb, mint a múlt év azonos időszakában előterjesztett javaslatok száma.

nuárban mindössze egy javaslatot nyújtottak be az ujtók, februárban és márciusban és április elején — ebben az időszakban ugyanis hozzákezdtek egy új export-szobabútor gyártásához — egyre növekedett a javaslatok száma. Így április 8-ig már 15 ujtási javaslat érkezett a bizottsághoz és ezek többsége értékes. Megtudtuk még, hogy az ujtóbizottság rendszerint havonta egyszer ül össze, de ha szükségesnek mutatkozik, akkor kétszer, háromszor is. A befutott javaslatok közül eddig hetet megtárgyaltak, a többi megvizsgálására pedig a napokban kerül sor. A megtárgyalt javaslatok közül hatot elfogadtak azonnali alkalmazásra, a hetedikről pedig úgy döntöttek, hogy azt gyakorlati kísérletre bocsátják.

Az év első negyedében a legtevékenyebben Hartmann Jakab csoportvezető, többszörös ujtó bizonyult. Egyedül 5 négy javaslatot nyújtott be, amelyek közül a bizottság háromat már megtárgyalt és valamennyit elfogadott azonnali alkalmazásra. Ilyen például az az ujtás, amelynek alapján az új export-szobabútor furnirbeteit a Kerek Kókra nem lombfűrészszel, hanem egy dupla-késű körző segítségével készíthetik ki, ami gyorsabb

Több hozzáértés

tapasztalható a Vörös Trójkó gyári ujtói részéről is ebben az évben, mint tavaly. Ha ugyan-összehasonlítjuk a múlt év első negyedének és 1957 első negyedének eredményeit, akkor kiderül, hogy az idei javaslatok nagy többsége alkalmazható, míg tavaly a javaslatok zöme használhatatlan volt. Ime néhány számadat: 1957-ben (első negyedév) beérkezett 19 javaslat. (1956-ban csak 16), ezek közül az ujtó bizottság megtárgyalt tizenhatet és valamennyit elfogadta gyakorlati kísérletre, amelyek közül kilencet már véglegesítették is. Közben egyet a javaslatok közül visszavontak, mert bár az ötlet jó, a gyár sajátos viszonyaihoz nem alkalmazható. Ezzel szemben az 1956-ban benyújtott tizenhat javaslat közül mindössze két bizonyult hasznosnak, tizennegy pedig visszautasítottak.

A Dózsa György

butorgyárban az 1957-ben benyújtott javaslatok többsége igen értékes, hasznos. Ruck József, a műszaki kabinet főnöke elmondta, hogy a gyárban általában akkor növekszik a javaslatok száma, amikor valami új termék gyártásához kezdenek. — Így történt ez ebben az esztendőben is — mondotta. — Ja-

Hírek a népi demokratikus országokból

KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG

A Kínai Népköztársaságban nagyon sok nemzetiség él. A régi reakciós rendszerek elnyomása idején azonban elhanyagolták a kisebb nemzetiségeket, gazdasági és kulturális szempontból egyaránt rendkívül elmaradtak. Számos nemzetiségnek még saját ábécéje sem volt, ugyan-ugy, mint annakidején a cári Oroszországban.

Most a népi kormány nagy gondot fordít arra, hogy minden nemzeti kisebbségnek ábécéjét állítsanak össze. A Kínai NK Akadémiája keletben külön intézet foglalkozik a nemzeti kisebbségek nyelvének tanulmányozásával. A kínai sajtó jelentései szerint 1956-ban 12 nemzeti kisebbségnek állítottak össze ábécéjét. Az intézet munkatársai jelenleg egy 11 millió lakosú nemzeti-egyi vidék nyelvét tanulmányozzák, hogy összeállíthassák a környék nemzetiségének ábécéjét.

Az új, és most születő ábécék is azt bizonyítják, hogy a népi Kína-ban érvényesül a nemzeti egyenlőség.

LENGYELORSZÁG

A Lengyel Népköztársaság kormányja nagy gondot fordít az autópálya fejlesztésére. Ennek eredményeként egyre több újpálya nyílt meg, sőt néhány tehergépkocsi és luxuskocsi hagyja el a gyárakat. A starachowice autógyárban például nemrég megkezdtek a „Star 21” típusú tehergépkocsik gyártását.

Lengyelországban nemcsak a sor kerül az első törpe autók gyártására is. A mielelt a részvétel gyárakban már elkészítették a „Mikrus Mr-300” típusú kocsit és rövidesen a prototípust is elkészítik.

BOLGÁR NK

A Szerdika tejipari kombinátot új géppel látták el, amely a joghurt adagolását végzi, 5 literes edényekben.

Az új gép nagy mértékben hozzájárul a termelés növeléséhez. Segítségével óránként 10—12 tonna tej kitöltését tudják elvégezni. A töltés gyorsasága lehetővé teszi a tej értékes tulajdonságainak megtartását az erjedés ideje alatt. Folyik egy érdekes automata fagyaltkészítő gép tervezése is, amelynek segítségével óránként 300 kilogram fagyaltot készíthetnek el.

CSEHSZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG

Csehszlovákiában új Diesel-motoros kombi gyártottak, amelyet igen sikeresen alkalmaznak a gabonatermes begyűjtésében. Az új gép kivívta a szakértők legnagyobb elismerését. A Diesel-motor gyengébb minőségű üzemanyaggal működik, ami lényegesen csökkenti a munkálatok önköltségét.

A Tatra-művek új terméke 60 lóerős, léghűtéssel van ellátva. Ez lehetővé teszi a magvak kétszeres szárítását. Az új kombi szivó szerkezettel is rendelkezik a pelyva eltávolítására.

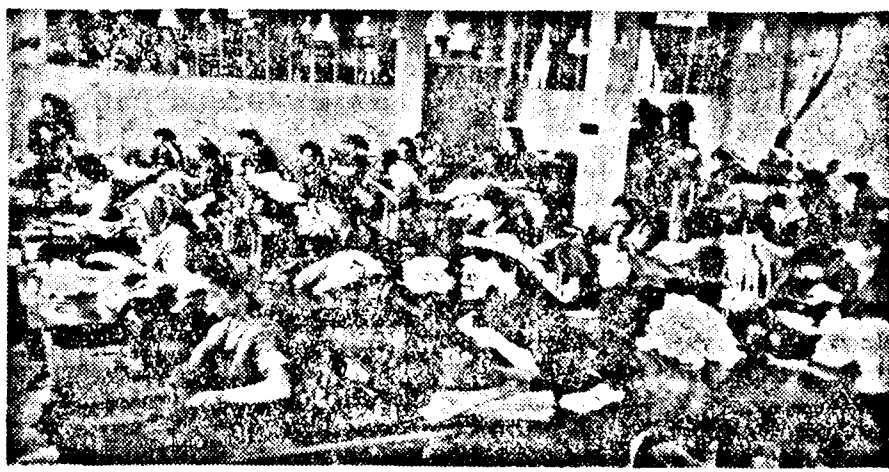
NEMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

A német demokratikus köztársasági Mühlenark kísérleti gazdaságban az időjárás olyan, hogy a gabonát és a kukoricát gyakran nedves állapotban kell betakarítani. A szemettermékek mesterséges szárítására igen gyakorlatias berendezést készítettek. Ebben egy 570 mm-es csőátmérőjű léghűtőt alkalmaznak. A léghűtő berendezést zárt helyiségben állították fel, és egy 25 lóerős traktorral hajtják meg. A fűtőcsöveket a tárolóhelyiség padlójára fektették és a hideg levegőt alulról feléle hajtva engedték keresztül a mintegy 1 m. magasságban felrakott szemetterméken. Négy nap alatt sikerült a szemettermékek nedvességtartalmát 20—25 százalékról 13,8—14,4 százalékra csökkenteni.

Új helyen

A Vörös Trójkó gyárban még az év elején hozzáálltak egész sor műszaki-szervezési intézkedés végrehajtásához, amely mind a technológiai folyamat további tökéletesítését eredményezi. Többek között sor került egyes osztályok átszervezésére és átköltöztetésére, olyképpen, hogy ez a termelés javát szolgálja.

A képen a gyár konfekció részlege látható, amely már az új helyiségbe, a gyár szabászati osztályának helyére került.

Eredményes, tudományos ülésszak

A közelmúltban tartotta meg az aradi állatorvosi főiskola diákokra IV. tudományos ülésszakát. Az ülésszakon kitűnt, hogy a főiskolai hallgatók nagyszámú hallgatók részt a kutatómunkában és számos tanszék mellett működött tudományos diákkör.

A legjelentősebb eredményeket a következő tanszék tudományos köréi érték el: körbontás, kis sebészet, gyógyszerészet, szülészet, parazitológia, fertőző betegségek és bakteriologia.

Dabja Vasile-nak a diákok körök működéséről tartott általános beszámolója után, a különböző tudományos dolgozatok előadásai következtek. Összesen 12 dolgozatot olvastak fel, amelyek szinte kivétel nélkül érdekesek voltak, ugyanakkor gyakorlatilag hasznosnak mutatkoztak.

Moru Mircea, Guin Mircea és Buda Ioan hallgatók kis sebészet dolgozatukkal, amelyet „A vérplazma átömlésének befolyása a kórházi káros hatásoknak semlegesítésére” címmel tartottak meg, hozzájárultak ennek az érdekes témához, a gyakorlati alkalmazásához.

A gyógyszerészet-kör (körvezető dr. Mihaescu Nicu Filip tanár), tagjai közül Baumann Konrád, Schneider Ottó és Stuparu Alexandru tartottak beszámolót „Az elavult neosalvarsan

felhasználása” címmel, amelyben igyekeztek kimutatni ennek a szernek a gyógyító lehetőségeit a határidőn túl is.

A parazitológiai körből (tanvezető dr. Dinulescu Gheorghe tanár) Bodó Barna és Muresan Nicolae keltettek feltűnő jól megalapozott tanulmányokkal. A dolgozat — „Egy kollektív gazdaságban végzett megfigyelések a lovak glistájának natúr fluorid és fenotiaziummal való elhajtásával kapcsolatban” — hozzájárul ahhoz, hogy a kiküszöbölt győgszer segítségével javíthassuk az állategészségügyet.

Két igen érdekes dolgozat volt még a tej fertőzésmentes nyelésének körülményeiről. Az egyiket a fertőző betegségek tanszékének munkatársai írták: (Tanvezető: dr. Baesu Ioan tanár). Ez a dolgozat „A Koch bacillus jelenléte a tejben, valamint a különböző sejtváltozások a tejben a pozitív tuberkulinpróba tehénknél” címmel, valamint a szülészet tanszék részéről felolvasott (tanvezető dr. Vintan Aurel). „Összehasonlító laboratóriumi vizsgálatok kiértékelése a tehén tejének fertőzésének felkutatására” címmel, már csak azért is fontosak, mivel a tejnek, mint elsőrendű élelmiszernek a fertőzésmentességét, tisztaságát szolgálja biztosítani.

Az előadások után hozzászólások következtek. A hozzászólásokból kitűnt a dolgozatok értéke, hibája. Az ülésszak végén a különböző vezetőszervek részéről elhangzott vélemények megerősítették azt, hogy a diákok, az elmúlt évekkel szemben, tevékenyebben vettek részt a tudományos munkában.

Az ülésszak hasznos volt, mivel elérte azt a célt, hogy a hibák kiküszöbölése mellett gyarapította a főiskolai hallgatók gyakorlati ismeretét, amellyel hozzájárulhatnak az állategészségügy színvonalának emeléséhez.

Haber Endre, főiskolai tanársegéd

Chivu Stoica elvtárs kihallgatáson fogadta a Német DK nagykövetét

Chivu Stoica, a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke április 10-én, szerdán kihallgatáson fogadta Georg Stibit, a Német DK rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. A megbeszélés szívélyes légkörben folyt le.

Szimfonikus koncertjeinkről

Zenei életünk színes forgatagában egymást követték a változatos műsorú zenei estek, amelyeken szinte kivétel nélkül maradandó értékű produkcióknak voltunk tanúi. E zenei teljesítmények kiértékeléséhez a következőkben összegezzük észrevételeinket. Elsőként az évad XXV. hangversenyéről számolunk be, melynek első vendég szereplője

Ienei Aurora

a kolozsvári Gh. Dima Zenei Főiskola második éves növendéke. Tanulmányait gyermekkorában Aradon kezdte s ma a kolozsvári konzervatórium növendéke, ahol tanára, Ecaterina Fotino-Negru. Fialat kora ellenére már negyedik koncertjével lép a közönség elé: (!) Beethoven C-dúr, Haydn D-dúr, Weber f-moll Fantázia s ezáltal Mendelssohn g-moll zongoraversenyével.

Kétségtelen, hogy Ienei Aurora ma a korabeli fiatal zongora nemzedék egyik leghatékonyabb képviselője. Legutóbbi aradi szereplése eddigi előmenetelének újabb fokmérője volt.

Az előadás elején elfogódottsággal kezdett s ez teljes mértékben nem

sikerült leküzdenie a koncert végéig. Játéka azonban ennek ellenére meggyőző volt. Feltűnő volt szép, kellemes s olykor szórnyúló zongora hangja, a hangok összefűzésének sürűsége, amelyek árnyalatait művésien érzékeltette. S ha Ienei Aurora

eljut odáig, hogy hangversenye alatt mindvégig feloldottan, magát nem dőltetően külső ellenőrzésből, szinte egy harmadik személlyel szembe állva játszik, hanem minden költői alól felszabadulva muzsikál, amelyre fiatal kora ellenére rendkívüli tehetsége és adottsága öltöztetné, akkor minden bizonyíték nélkül az utóbbi s a zongora igazi poétájává válna. Reméljük legutóbbi sikeres aradi fellépése további előmenetelének lesz ösztönzője. Összinté kívánságunk: neves törekvéseit minél szebb siker koronázza.

A hangverseny második felében

Virgil Pop

bukaresti hegedűművész Dvorák a-moll hegedűversenyében működött közre. E versenyművet ma a legnépszerűbbek között emlegetik, benne a szerző halás, szép, de egyben nehéz

feladatok elé állítja a szolista. Virgil Pop produkciójáról nagyon nehéz határozott és egyértelmű véleményt nyilvánítani. Kétségkívül nagy technikai felkészültséggel rendelkezik. Már megjelenésében és testtartásában is van valami feltűnő stabilitás. Egész testét a hegedűre állítja be s ez már némi biztonságérzetet kell magukból. Legutóbbi szereplése alkalomával azonban az volt az érzé-

sünk, hogy Virgil Pop technikai érettsége, felkészültsége, tapasztalata inkább a rutin és a fölényesség for-

(Folytatása a 2-ik oldalon.)

JOSEF PALENICSEK

A Csehszlovák Köztársaság neves zongoraművészeinek személynében. A prágai előadóművész aradi vendégjátéka során Brahms B-dúr zongoraversenyében működött közre. A hangverseny további műsora: Mircea Basarab: Rapszódia, Roussel: Póklakoma és Liszt: Les préludes. A zenekart NICOLAE BOBOC, a filharmonia igazgató-karnagya irányítja.

Hírek Magyarországról

A magyar földművelésügyi miniszter nyilatkozata

BUDAPEST. (Agerpres).

Magyarország szántóföldjein javában folynak a tavaszi mezőgazdasági munkálatok. Dógei Imre földművelésügyi miniszter, a magyar forradalmi munkáspárti kormány tagja, a TASZSZ sajtóügynökség tudósítójának nyilatkozatát adott a tavaszi mezőgazdasági munkák helyzetéről. A nyilatkozatból kitűnik, hogy a mezőgazdasági géppálmások idejében felkészültek a tavaszi munkákra. Az állami vetőmag-központok bőségesen ellátták vetőmaggal a parasztokat.

A vetésterület a tavalyi szinten maradt meg ugyan, azonban kiszélesítették az évelő és takarmánynövényekkel bevetendő területeket, amit az állattenyésztés fejlesztéséhez szükséges takarmány-alap biztosítása tesz elkerülhetetlenné.

Magyarországon jelenleg 286 mezőgazdasági géppálmás működik, ugyanannyi, mint az ellenforradalmi felkelés előtt. A géppálmásokat új gépekkel látják el.

Mint ismeretes, az ellenforradalom tetemes károkat okozott a mezőgazdasági termelőségvetkezleteknek. Az ellenséges hirverés, a fenyegetések és erőszakosságok következtében 1500 termelőségvetkezet foszlott.

Mostanig a parasztok önszántukból ezek közül ezret újra alakították. Az ország egész területén folyamatban van a termelőségvetkezletek újraalakítása, valamint új szövetkezetek megalakítása.

Kudarcba fulladt a magyar sport ellen nyugati bojkott

BUDAPEST. (Agerpres).

Az Esti Hírlap szerkesztőségi cikkében foglalkozik a nyugati és nevezetesen a svájci és ausztriai sport-szövetségeknek a magyar sport ellen megküldött bojkottjával. „Az utóbbi hónapokban a magyar sportolók jelentős eredményeket értek el a különböző nyugati országokban. Bercsik és Sídó most tértek vissza Londonból, több magyar atléta franciaországi versenyeken vett részt, a vívóutánpótlás legjobbjai Olaszországban versenyeznek, míg a magyar vívók egy másik csoportja Franciaországba utazott.

A Magyar Népköztársaság sportolói nap-nap után egyre több meghívást kapnak külföldről. A svájci és az ausztriai szövetségek néhány hónapja előzött bojkottot hirdettek a magyar sport ellen. Ez kudarcba fulladt. Valamennyi ország sportolói sportolni akarnak, baráti versengésekben akarnak résztvenni és nem hajlandók feladni a barátságot és a jóviszonyt. Egyesek megismerkedésére is mind több magyar sportoló kap meghívást a nyugati országokba.

A NATO katonai bizottságának washingtoni megbeszélései

WASHINGTON. (Agerpres).

A NATO-nak, az atlanti egyezmény tagállamainak vezérkarai főnökeiből álló katonai bizottsága a napokban Washingtonban ülést tartott. A Le Monde című lap, annak ellenére, hogy az összejövetel szigorúan titkos jellegű volt, mégis közölte, hogy az azon elsősorban a Nagy-Britanniának és a NATO más tagállamainak szállítandó amerikai gyártmányú távirányítási lövedékek kérdését vitatták meg.

Megvitatásra került az angol kormány munkáit heten kiadott fehér könyve is.

„Sajtószabadság” Franciaországban

PARIZS. (Agerpres).

A francia hatóságok üldözik az algériai helyzetet igaz színben feltűnő, vagy a „békétető” politikát kedvezőtlen világításban bemutató lapokat és folyóiratokat. A l'Humanité cikkében hangsúlyozza, hogy „pénzübeli, példányozási elkövetés, perindítás — íme ezen eszközök segítségével akarja a hatóság elnyomni a sajtót.” A lap rámutat arra, hogy a France Nouvelle, a Francia Kommunista Párt hetilapjának egyik multiheti számát elkövetették. Ugyancsak elkövetették a France Observateur című hetilap példányait, mert cikket közöltek az algériai megtorló intézkedésekről. A hetilap szerkesztője tiltakozó nyilatkozatot tett közre.

Mivel foglalkoznak a nyugat-német atomfűtődők

BONN. (Agerpres). A TASZSZ

jelenteti: A Parlamentáris-Politikai Prozedienst, a német szociáldemokrata párt sajtóközlönyének híreiből kitűnik, hogy Nyugat-Németországban tudományos kísérletek folynak atom- és hidrogénfűtődők elállítására.

Franciaország és Nyugat-Németország az atomfegyver közös gyártását tervezi. Mint a Neuer Rheinzeitung című lap közli, „Nyugat-Németország atomfűtődőknek a véleménye, hogy a Szövetségi Köztársaság rövidesen atomfegyvereket gyárthat.”

A lap jól értesült forrásra utalva rámutat arra, hogy a német atomfizikusok és matematikusok a hidrogénbomba gyártásával kapcsolatos számításokkal foglalkoznak.

Legújabb táviratok

Aláírták a kínai-lengyel tárgyalásokról szóló közös nyilatkozatot

PEKING. (Agerpres.) Az Új Kína

jelenteti: Csu En-laj, a Kínai NK Államtanácsának elnöke és Joszef Cserankiewicz, Lengyel Népköztársaság minisztertanácsának elnöke április 11-én Pekingben aláírták a kínai-lengyel tárgyalásokról szóló közös nyilatkozatot. A tárgyalások során a két ország közötti kapcsolatok kiszélesítését, valamint a nemzetközi kérdéseket vitatták meg.

A nyilatkozat aláírásánál jelen volt Mao Ce-tung, a Kínai Népköztársaság elnöke.

Április 11-én Pekingben sajtótájékoztatót tartottak, amelynek keretében J. Cserankiewicz, a Lengyel Népköztársaság minisztertanácsának elnöke kiemelte a pekingi lengyel-kínai tárgyalások nagy jelentőségét a két ország közötti testvéri barátság állandó megszilárdítására, valamint nyílt szocialista ország egységének megerősítésére nézve.

A Szakszervezeti Világszövetség nyilatkozat a ciprusi helyzettel kapcsolatban

PRAGA. (Agerpres).

A Szakszervezeti Világszövetség április 10-én nyilatkozatot tett közre a ciprusi helyzettel kapcsolatban. A Szakszervezeti Világszövetség 88 millió tagja nevében újból kifejezésre juttatja aggodalmát a ciprusi eseményekkel kapcsolatban, ahol a nép jogos harcot vív önrendelkezési jogáért, — hangzik a nyilatkozat.

A ciprusi dolgozók és hazafiak a megtorlások áldozatai válnak. A ciprusi kérdést igazságosan és békés úton kell megoldani. A Szakszervezeti Világszövetség — hangzik a továbbiakban a nyilatkozat — újból tiltakozik az ellen, hogy az angol

hatóságok legyilkolják a ciprusi hazafiakat. Követelték: helyezzék szabadlábra a szakszervezeti és hazafias tevékenység miatt letartóztatott dolgozókat, engedélyezzék a származott szakszervezeti vezetőket visszatérését Ciprusba, szüntessék meg a minden szakszervezeti és hazafias tevékenységet lehetetlenítő féltékeny állapotot, adják meg az önrendelkezési jogot a ciprusi népnek.

A Szakszervezeti Világszövetség újból felhívja a világ valamennyi dolgozóját és szakszervezetét, támogatni a jogokért és nemzeti függetlenségükért harcoló ciprusi dolgozókat és a ciprusi lakosságot.

Az „amerikai segélyprogram” az USA terjeszkedési politikájának eszköze

WASHINGTON. (Agerpres).

Dulles külügyminiszter és Robertson honvédelmi miniszterhelyettes nyilatkozta a külföldi államoknak nyújtandó amerikai „segélyprogram” módszereit és leghatékonyabb eszközeit tanulmányozó szenátusi bizottság előtt.

Dulles a kormány idevonatkozó terveire utalva beismerte, hogy az amerikai segélyprogram az USA terjeszkedési politikájának és a kapitalista országok feletti „katonai vezetés” kiterjesztésének egyik legjelentősebb eszköze.

Dulles az amerikai diplomácia általános politikájának tetteit ismertetve, a szövetségesek és az Egyesült Államok által katonai érdekeik biztosítására létesített katonai szövetségek támogatása mellett foglalt állást. A legerősebben tiltakozott az Egyesült Államok által vezetett katonai szövetségek rendszerének legkisebb gyengítése ellen.

A külügyminiszter az amerikai külpolitika ismert tetteit hangoztatta, miszerint az „erőpolitikát”, a fegyverkezés fokozásának politikáját, hozzájárulna a „háború megelőzéséhez”.

Az Egyesült Államoknak azzal az ismert szándékkal kapcsolatban, hogy a „gazdasági segély” terén a segélyezésről áttérjen a kölcsön- és a hitel-rendszerre, Dulles ismertette az ilyen hitelek nyújtására alkalmas „különleges alap” megteremtésére vonatkozó terveit. A külügyminiszter beszédéből kitűnik, hogy a hitel feltételei rábágyba döntenek a „segélyzeti” államokat. Jellemző az a tény, — mint, ahogy azt Dulles is hangsúlyozta, — hogy az amerikai magántőke nagy szerepet játszik majd ezen „alap” keretében.

Robertson honvédelmi miniszterhelyettes a bizottság előtt hasonlóképpen kijelentette, hogy az amerikai katonai „segélyprogram” az amerikai katonai rendszer megszilárdításának „szerves” részét képezi.

Robertson sejtlen engedte, hogy a jövőben a külföldi államoknak nyújtandó segélyprogram katonai része esetleg „többé kerül, mint jelenleg” és meghatározatlan időtartamra terjed ki.

A nyugat-német kormány elhanyagolja a felsőfokú oktatást

BONN. (Agerpres).

Az utóbbi időben a nyugat-német lapokban mind több cikk jelent meg a diákság helyzetéről. A cikkek címei: „A diákság nyomorban él”, „A felsőfokú oktatás válsága”, stb. már magukban is jellemzők. A Die Welt című hamburgi lap a nyugat-német diákság súlyos helyzetére hivatkozva teljes joggal jegyzi meg, miszerint „a sokat dicsegtetett nyugat-német gazdasági csoda valójában nem érintette a diákokat”.

Az alábbi eset bizonyítja, hogy a bonni kormány nagy figyelmet szentel a nemzetgazdaság remilitarizálásának és ugyanakkor elhanyagolja a felsőfokú oktatást. Így a hamburgi egyetem 5000 személy befogadására szánt épületben ténylegesen 10.000 diák tanul, annak ellenére, hogy a hatóságok nem egyszer megígérték az egyetem épületének kibővítését.

Mind a hamburgi egyetemen, mind pedig más felsőfokú tanintézetekben érződik az épületek, tananyag és tananyagok égető hiánya.

Rendkívül súlyos anyagi helyzetben vannak a diákok, mivel a bonni kormány nevelésügyi ösztöndíj állapított meg ösztöndíj gyanánt. Nyugat-Németországban évenként csak 9 millió márkát fordítanak erre a célra. Ezzel párhuzamosan meg kell említenünk, hogy a Német Demokratikus Köztársaság kormányára 150 millió márkát irányzott elő a diákok ösztöndíjára. A Bundestag ugyanazon az ülésen, amelyen a diákok helyzetének megjavítására irányuló egyetemes javaslatot most fogadott el, törvényt szavazott meg, amely szerint a nyugat-német hadsereg katonái fejenként olyan összeget kapnak, amely 200-szor nagyobb annál, amit Bajorország 25.000 főtűdiakcserejének bármelyik tagja kap. Nem hiába

írja a Studienkurier című hamburgi diáklap, hogy „egy tankészlőalj kamunjára 1.500.000 márkát fordítanak. Erre találnak pénzt.

Bajorország 25.000 diákja részére évi 300.000 márkát utalnak ki ösztöndíj gyanánt, ami azt jelenti, hogy fejenként minden diákra havonta 1 márkát jut. A német diákságnak csak 8 százaléka kapja meg ezt a nyomorúságos ösztöndíjat. Így tehát teljesen érthető, hogy a Német Szövetségi Köztársaság egyetemén és egyéb felsőfokú tanintézetben a diákoknak csak 6 százaléka munkásszármazás.

A Német Szövetségi Köztársaság diákjai, hogy valahogyan megéljenek, kénytelenek mind a tanévben, mind a szünidőben különböző munkát vállalni. Tavaly 120.000 diák közül 45.000 kénytelen volt dolgozni a szünidő alatt is. Számosan mint éjjeli őrök dolgoznak, fát vágnak, avagy szőnyegpolírozást vállalnak. Számos diák anyagi eszközök hiányában kénytelen abbahagyni tanulmányait. A nyugati diákszervezetek adatai szerint 26.000 diákot fenyeget az éhezéssel, hogy a jövő évben nem tudja majd folytatni tanulmányait.

Az amerikai megszállók „tevékenysége” Nyugat-Európában

WASHINGTON. (Agerpres).

S. Hickman altábornagy, az Egyesült Államok katonai ügyességének vezetője, felszólalt a hadsereg kérdéseivel foglalkozó szenátusi albizottság ülésén és élesen szóló tényleket sorolt fel a külföldön állomásozó amerikai katonák perrendtartásával kapcsolatban.

Hickman rámutatott arra, hogy egy év alatt 14.394 amerikai katonára emeltek vádat idegen országok törvényeinek megsértése miatt. Ebből 9555 esetben közlekedési kihágások miatt indult meg az eljárás. Ennek ellenére, mindössze 88 amerikai katonára került büntetés.

Hickman szerint az esetek 67 százalékában az idegen törvények megsértésének mondták ki magukat az ügy tárgyalására. A többi ügyet vagy „ad acta” tették, vagy lefolytatták. 275 vádlottat felmentettek, 67-et dorgálásban részesítettek.

3809 vádlottat pénzbírságra, míg 286 vádlottat fogházbüntetésre ítélték. 108 esetből eltekintve, valamennyi fogházra ítélt ügyben fellügmentették a büntetés végrehajtását.

Hickman altábornagy igen jellemző esetet említett: egy amerikai katonát gyilkosságért először halálra ítélték, míg végül is a katonai törvények 30 napi fogházra ítélték, „tulajdonos” pengéjű oldalgyevert viselése miatt.

Az eset a következő körülmények között zajlott le: egy amerikai repülő hátról agyonszúrt egy angol polgárt, az amerikai katonát haditörvények elé állították és halálra ítélték. Az „orvos-szakértő” a törvények előtt kijelentette, hogy az áldozat halálát nem a szúrás, hanem az „elégtelen orvosi segély” okozta. A gyilkos repülő felmentették a gyilkosság vádjától és csak „három collosnál hosszabb pengéjű oldalgyevert viseléséért” ítélték el.

A skóciai szakszervezetek évi kongresszusa

LONDON. (Agerpres).

A skóciai szakszervezetek évi kongresszusa Rotsayban megkezdte munkálatait.

Frank Donacky, a Kongresszus elnöke, megnyitó beszédében ismertette a skóciai dolgozók helyzetével kapcsolatos kérdéseket, valamint a nemzetközi problémákat. A Press Association hírlapírók közlése szerint Donacky többek között rámutatott arra, hogy 1956-ban a munkanélküliség száma Skóciában meglehetősen magasra emelkedett. Így Skócia összmunkásságának 3,1 százaléka munkanélküli volt, míg Nagy-Britanniában csak 1,8 százalék a munkanélküliség száma. Még súlyosabb a helyzet Északkelet-Skóciában, ahol a munkanélküliség száma eléri a 9 százalékot. Donacky erősen megkérdőjelezte az angol gyarmati hatóságokat a ciprusi szakszervezetek elmozdítása miatt.

Egyes brit szakszervezeti aktivisták azon kísérleteivel kapcsolatban, hogy ellenségeskedést szítsanak a Szovjetunióval és a szovjet szakszervezetekkel szemben (különösen a magyarországi ellenforradalmi felkelés elfojtásával kapcsolatos tények elferdítése által), Donacky hangsúlyozta a skóciai és a szovjet szakszervezetek közötti kölcsönös megértés megszilárdításának szükségességét, ami a háború megelőzésének egyik fontos tényezője. Állást foglalt egy európai semleges övezet létesítése mellett, mely véleménye szerint „egyengetné” a feszültségek vezetőit. A továbbiakban kijelentette, hogy az angol kormány katonai ki-

dásai „nemzeti erőforrások bűnös elterelését” képezik.

Donacky ezután a hat nyugat-európai államnak a „közös piac” felállítására vonatkozó tervéről, valamint az európai „szabad kereskedelem övezet” kiterjesztésével kapcsolatos angol javaslatról beszélt. Mint ismeretes, ez a két terv a világ országai közötti jogegyenlőség alapuló kereskedelmi kapcsolatok normális fejlődése ellen irányul. Bár Donacky helyeselte a tervet, mégis komoly ellenvetéseket is felhozott ellene. Megállapította, hogy egyes angliai iparágak nem tudják felvenni a versenyt a résztvevő országokkal, s ezért ez irányú kitérőket nyugtalansággal tekintik el.

A kongresszus főtáncos határozati

javaslatot terjesztett elő, amelyben helyesli Anglia részvételét a „közös piac”-egyezményben, valamint a „megtámasztott” mellett a „szabad kereskedelem övezet” felállítását.

Több küldött ezen határozati javaslat ellen foglalt állást. A skóciai bányász szakszervezet határozati javaslatot nyújtott be, amelyben megkérdőjelezi a „közös piac” felállítására vonatkozó eszmét és követeli az angol kormánytól, fideszes kereskedelmi kapcsolatokat a világ valamennyi országával és szüntesse meg a kereskedelmi korlátozó összes intézkedéseket. A bányász szakszervezet határozati javaslatát a főtáncos nyomására 223 szavazattal 151 ellenében elvetették. A főtáncos határozati javaslatát jóváhagyták.

Nagy Britannia nem mond le a Karácsony-szigetek környékére tervezett atombomba-kísérletekről

LONDON. (Agerpres).

Mint ismeretes, a japán kormány dr. Maszatosi Macusitát küldte Londonba azzal a megbízatással, hogy bírja rá az angol kormányt, mondjon le a Karácsony-szigetek környékére tervezett atombomba-kísérletekről.

Az Associated Press sajtóügynökség jelenti, hogy a japán küldött látogatást tett Winston Churchill volt angol miniszterelnökénél, akinek közbenjárását kérte ebben a kérdésben. Winston Churchill kijelentette: nem hajlandó tárgyalni az atomfegyverekkel való kísérletezésről és általában a mindenben helyes a

MacMillan kormány idevonatkozó határozatait.

Az Associated Press sajtóügynökség rámutat arra, hogy MacMillan miniszterelnök tudomására hozta Macusitának a japán tiltakozó jegyzékére adott angol választ. Annak ellenére, hogy a brit miniszterelnök válaszában tartalmaz nem tették hivatalosan közzé, jólértesült körökben az a vélemény, hogy a válasz tagadó.

Illymán az angol kormány eddig a japán kormány öt tiltakozó jegyzékét utasította vissza és folytatta a csendes-óceáni hidrogénbomba-kísérletek előkészítését.

Faji megkülönböztetések az Egyesült Államokban

NEW YORK. (Agerpres).

Mint ismeretes, az Egyesült Államok Legfelső Bírósága most három éve határozatban mondotta ki a faji megkülönböztetések alkotmányellenességét. Az United Press hírlapírók szerint az évtizedes alkalmából közölt kommentárjában megállapítja, hogy az Egyesült Államok déli részén ugylászik a faji megkülönböztetést „még hosszú évekig fenn akarák tartani”. A déli hatóságok minden eszközt felhasználnak arra, hogy a szinesbőrű lakosságot megakadályozzák abban, hogy iskolába, templomba és más ilyen helyekre járhasson.

Az amerikai hírlapírók szerint az 17 állam iskoláinak csupán 20 százaléka tett engedményeket, ami a szinesbőrű tanulókat felvételét illeti. Nyolc déli államban az a százalékarány nullával egyenlő. Délen a Legfelső Bíróság határozata ellen irányuló valóságos „ostrom-állapot” uralkodik.

A hírlapírók hangsúlyozza, hogy a déli államok vezetői „nagy sikert értek el” a szövetségi törvények azon határozatainak megkerülésében, amelyekben a negereknek adnak igazat. Így például az Alabama-állambeli Montgomery-ben és Florida-állambeli Tallahasseeben, ahol a törvények teljes egészében igazat adtak a negereknek, miszerint joguk van fegyverekkel egyenlően használni a szállítási eszközöket, a helyzet a valóságban változatlan maradt. Csak a déli államok északkal határos egyes kerületeiben alkalmazták a törvényt.

A törvényhozó hatóságok 1954-től kezdve 180 új módosítást csatoltak

a Délen érvényben levő törvényekhez. Ezek lehetnének teszik a köz- és társadalmi élet terén a faji megkülönböztetést feloldó intézkedések alkalmazását. Így például kilenc államban az iskolák joga van ahhoz, hogy a tanulókat egyik iskolából a másikba áthelyezze. Azoktól az iskoláktól pedig, amelyek a faji meg-

különböztetést feloldó intézkedéseket alkalmazták, megvonják a pénzbeli támogatást.

A déli államok hivatalos körében meggyőződés, hogy még hosszú ideig tart majd megőrizni „hágyományait” — hangzik a kommentár befejező része.

Rádióműsorok

Szombat, április 13

BUKAREST 1: 5.05: Román népzene. 5.30: Hírek. 6: Könyvzene. 6.15: Mezőgazdasági hírek. 6.25: Dálok. 6.45: Megjött a posta. 7: Hírek. 7.10: Népi táncok. 7.35: Reggeli hangverseny. 8.15: Sajtószemle. 8.30: Zene. 8.59: Kvartett. 10: Szimfonikus hangverseny. 11: Hírek. 11.05: Román népi dallamok. 11.50: Hajdu dalok. 12.40: Operazene. 13: Hírek. 13.05: Déli hangverseny. 14: Szimfonikus hangverseny. 15: Hírek. 15.05: Kivánsághangverseny. 16.15: Moszkva beszélt. 17: Hírek. 17.10: Könyvzene. 17.35: A hét szerzője: Johannes Brahms. 18.35: Esztrád hangverseny. 19: Hírek. 19.03: Előadás. 19.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 19.55: Jóéjszakai gyermek. 20: Humor és szatíra. 20.15: Tánccena. 21: Nemzetközi események krónikája. 22: Hírek és sport. 22.30: Tánccena.

BUKAREST II: 14: Hírek. 14.03: Szeretlek földi művelő. 14.40: Zene. 15: Könyvzene. 15.35: Népzene. 16: Hírek. 16.20: Új lemezek. 17.15: Rádiószínház. 17.30: A rádió énekkara. 18: Hírek. 18.03: Vadász emlékek. 18.10: Népszerű melódia. 19: Tánccena. 19.30: Irók a mikrofon előtt. 20: Hírek. 20.05: Balettzene.

21: Hírek. 21.05: Tánccena. 22.30: Hétvégi zenés műsor. 23: Hírek. 23.15: Koncerttárak. 23.52: Tánccena.

BUDAPEST (KOSSUTH): 9.10: Zenekari hangverseny. 10.00: Iskolások mikrofonja. 10.40: Husz perces hangverseny. 11: Hírek. 11.10: Népi zenekar. 12.20: Hangverseny. 13: Hírek. 13.10: Operett egyveleg. 14.10: Művészeknek 15.20: A gyermekrádió műsora. 16.25: Kórusunk életéből. 17.15: Világüzleti negyedóra. 17.45: Beethoven zongora szonátái. (Backhaus). 17.40: Zenés hétvége. 19.10: Szív küldi. 20.12: Nagy találkozások. 20.52: Jó éjszakai egyveleg. 21: Esti krónika. 21.20: Jót neveltünk. (Vidám zenés műsor.) 22.40: Sporthíradó. 23.00: Hírek. 23.15: Tánccena.

BUDAPEST (PETOFI): 15.00: Hírek. 15.20: Népszerű olasz operai hangverseny. 16.30: Muzsikáló kasszeta. (Rádióperett). 17.48: Csajkovszkij vonós-négyes. 18.40: Modern világjárók. 19: Új modern táncszámok. 19.20: Lányok, asszonyok. 19.40: Báthly Anna énekel. 20: Hírek. 20.05: Tánccena. 21: Prokofjev: Eljegyzés a kolostorban. (Vigopera 4 felvonásban). 20.15: Művésztársulat.

Lakáshivatali MOZAIKOK

Mi igazság: a lakáshivatal egyáltalán nem nevezhető népszerűnek, mert ha van olyan hivatal, amelyről az ügyfelek előszeretettel szedeznek le a keresztszót, akkor a lakáshivatal ilyen. Az igazsághoz tartozik az is, hogy ezt a népszerűséget nem a lakáshivatal érdemelte ki, hanem a lakásviszonyok.

Mindaz emberiség érthető, s bár sok vigasztal nem szolgál, magyarázható is. Aligha akad Európában egy valamirevaló város, amely jobb lakáskörülményekkel dicsekedhet. Pedig Aradon az iparosítási folyamat ugyanakkor sok embert vonzott a városba, a lakosság száma a háborút követő időszakban csaknem 30.000-el emelkedett, s a lakosság száma ilyen mértékű növekedésével nem tartott lépést a lakásépítés.

Az elmúlt két esztendő alatt új utcák sorakoztak. (Masóczy-telep, Tiszavölgy-telep, Sága, Kakasváros), s ugyanakkor a belvárosban is építkezések. (Republikai 44, Mircea Stancu 1-2, stb.). Az építkezésekkel párhuzamosan a helyi szervek már eddig is komoly erőfeszítéseket tettek, hogy a felesleges irodahelyiségek egy részét magánlakásként alakítsák. Most végre ezek a tervek megvalósultak. Közösségi körök 83. szám alatt, ahonnan a Helyi Kereskedelmi Szervezet iródtat összevonott. Ugyanakkor rövidesen megkezdik egy 63 m. hosszúságú épületi alapot, amelynek a Köztársaság körút, amely több száz családnak nyújt majd otthont.

Koromkékete hajó fiatalasszony nyitja meg a tanácskört. Karjaiban pólába gyűlölt gyermeket szorongat, a nagyobb nyomtaték, no meg a halás kedvéért, s mint valamennyien, ő is lakásban vette igénybe Oniga Traian, a hivatal főnökének fogadónapját.

A jelek szerint nem most kereste fel először a főnök irodáját, hisz már régi ismerősszámba megy. Oniga elvtárs nagyon jól ismeri az ügyfél lakáskörülményét, amely bizony nem a legrosszabb. Az eset lényegében egyszerű: a kiutalt lakást a ház tulajdonos beutazta és önkényesen, a lakáshivatal tudta nélkül kiadta egy orvosnak, aki rendelt nyitott, s így a fiatalasszony, meg családja, továbbra is a rokonságnál kénytelen meghúzódni.

Tudomást szerzett a November 7. utcai épülő lakásokról és azért jött, hogy bejelentse: ő is engedély nélkül beköltözött az újonnan épült, két lakás egyikébe.

Oniga elvtárs nehezen feladat előtt áll. Megmagyarázza a tényállást:

Akár többet is!

udvariasan, a legnagyobb jóakaratú óva int, hogy az önkényes eljárás kilakoltatással végződik, mert a November 7. utcai lakásokat az Allami Színház művészei számára építették, előzetes szerződés alapján. Mi a teendő? A lakáshivatal nem végrehajtó szerv. Az orvos kilakoltatásához bírósági végzés szükséges. Ezt pedig pernek kell megelőznie.

— Jöjjen holnap reggel, majd mi megszerkesztjük a feljelentést a bírósághoz. Rendben van?

A fiatalasszony bólint. Valahogy így képzelte el ő is. Bucsuzik. Oniga elvtárs meg hozzáteszi:

— Hozzon ugyanakkor ötven lej is, mert a jelentésre bélyeget kell ragasztani.

— Szóval ötven lejbe kerül... — mosolyog, miközben szája szögletében megjelenik egy enyhe gúnyos vonás. — Hozok, hozok. Akár többet is.

LELÉPÉS

V. Grigore, tulajdonképpen megérdemelné, hogy teljes nevét kisserkesszen. Hajdanában egy kis élelmiszeripari vállalat igazgatója volt, s még ekkor igénybe vette az állami kölcsönt, amellyel magánházat épített. Az új otthonba való költözésekor természetesen felszabadult régi, kasszamentes lakása, s ebből a tulajdonos minden áron anyagi hasznot akar húzni. Időnként megjelenik a lakáshivatalban, de soha sem egyedül: mindig egy igénylővel, aki az előzetes megbeszélések folyamán hajlandóságot mutatott a lelépés címen kért összeg kifizetésére. S V. Grigore nagyon csodálkozik, protestál, vádol, ordít, fenyegetőzik valahányszor a

lakáshivatal nem szentesíti az üzletet. Pedig igazán kár a hangszálakért, mert a hivatal álláspontja ezen a téren a leghatározottabb, s ez így van rendjén.

Valamennyi ilyen és hasonló eset azonban aligha sikerül a lakáshivatalnak felfednie a nagyközönség támogatása nélkül, s éppen ezért a lakásigénylők érdekében szívesen veszi azt a támogatást. Nem engedhetjük meg, hogy egyes felelőtlen elemek mások szorultságából anyagi hasznot húzzanak. Közös erővel bizonyára csírájában sikerült „lelépést” a lelépést.

(Még csak ennyit: Nem tartunk igényt a jövő nemzedék nyelvének hálájára a „lelépés” szó etimológiájának feltárása miatt.)

Ketten beszélnek... a bizalmatlanságról

A hajdani előszoba, amelyet a lakáshivatal városbővítésére léptetett elő, vagy hátra (ez még vita tárgya) képezhetett) zug, morajlik. Mindenki beszél, mindenki panaszkodik és mindenki túloz; szánszomat igyekezik keltetni önmaguk iránt. Hátha... hátha valakinek a meghatólagától könny származna a szeméből és nagylelkien lemondna egy biztos címről. Hátha valaki... na de erre még gondolni is túlságosan kénytelen a városlakók sorából, a szoba egyik sarkába vonul. Az egyik szélesvállú, magas homlokú, deresedő halántékú óriás, fűrésze tekint szét, orrán hatalmas bíbircsok ékeltlenkedik. Fiatalabb ösziörv társát cigarettával kínálja, s mint régi ismerősként köztölt szókás, bevezetés nélkül kezdődik a tere-tere. Szórol-szórola lejegyzem.

A bíbircsokos vitte a szót: — Tudod öcskös, az emberek mostanában szörnyen bizalmatlanok. Ugy érzed, hogy a feleségem sem bízik bennem. Mintha titkokat rejtegetne. — Ugyan-ugyan, csak képzelődés... — Ne szakíts félbe. Pedig tudod milyen ószinte, becsületes ember vagyok, hisz régóta ismerlek. Sokszor úgy érzed, hogy végig kell csókolnom az utca valamennyi járókelőjét... — Amikor részeg vagy. — En részeg? — méltatlankodott. — Láttál te már engem részegen? — Láttalak. Akkor amikor... — Ah! — legyintett. Bizonyára összetévesztetted valakivel. En tudom mit beszélek és neked mindent elmondok. Ugy mint a testvérem... Nem! Ugy mint saját magamnak, vagy még ennél is őszintébben. En bízom az emberekben, bár ezt a bizalmat senki sem viszonzja.

Hirtelen lehalkítja hangját. Suttogja, dehogy: lehel: — Tudsz egy címet? — Tudok. A sajátomat, de valami baj van vele, azért jöttem ide. Te hogy állsz? — Tudok többet is. Idefigyélj. Az egyik nincs messze ide, ebben az utcában van, illetve ennek az utcának a közelében. Csak néhány utca választja el ettől. Nos ez egy prima lakás. Mit mondjak neked, ez egy olyan lakás, hogy csak két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba, spajz. Ezt akarom megpályázni. Még tudok egyet. Az ott van, ahol régen a tántim lakott... — Magda tánti? — Igen. Azaz dehogyan Magda tánti... Oda beköltözött már egy... hogyishívják, meg a családja. Izé... Jozefin tánti lakásáról van szó.

— Nem tudtam, hogy még van egy nagynénéd. — A feleségem tántija. Illetve a

Csak a vége rossz

Vlad Tudora fűtőházi munkásnő minden különösebb ok nélkül könnyőrgő hangon adja elő panasztát. Bugariu Maria Vörös Hadsereg utca 246. szám alatti lakásába szeretne családtagként költözni és a kényényt visszatartották.

A főnök emlékszik az elutasítás okára is. Bekéri az épület alaprajzát.

— Idefigyéljen, — magyarázza — nem ajánlom, hogy a családban költözzék, mert ez kissé drága családtag-ság lenne az ön számára. Viszont van a lakásban egy különbejárati szoba, ezt kiutaltuk.

Vlad Tudora bizalmatlan, de főleg makacs. O csak a család-

ba akarja bejelenteni magát.

Oniga elvtárs nem veszt türelméből.

— Mennyit kér havonta a lakástulajdonos?

— Nem kér semmit.

— Bár lenne a városban még vagy ötezer ilyen tulajdonos.

— Igazán mondom — erősíti a munkásnő — nem kér semmit. Esetleg dolgozom valamit a ház körül...

Majd megegyezünk mi, mert jöszövé asszony a tulajdonos.

— De ismétlem: fiátalom a különbejárati szobát, s akkor némi kei! dolgoztia a ház körül.

Vlad Tudora gondolkodik. Valami igazság bizonyára van a dolgan.

— Behívom a házilagát. Itt van az előszobában.

Bugariu Mariával tér vissza. Ismét kezdetét veszi a „meggyőző munka”.

— Mert, ha így rendezzük az ügyet, akkor Vlad elvtársnő fájegyet is kap, — hangzik az utolsó érv. Ez hatott.

Néhány perc múlva felült arcalet ront a szobába Bugariu Maria:

— De hát elvtárs ur, — lagolja ércesen — én... én... csak a családba akarom befogadni Tudorát Nem a kőnek, mert, mert... én sajnálom szégyent... tetszik tudni olyan szegény a drág... segíteni akárem...

feleségem unokaöccsének a... Nagy a rokonság. Egyszóval a Jozefin tánti lakása a Masóczy-telepen van.

— Melyik utcában?

— A nagy hid és az új temető között, valamelyik mellékutcában.

— A templom mellett?

— Nincs ott semmiféle templom. Ez a lakás még jobb, mint a másik. De tudok egy harmadikat is.

— Hol?

— A pécskai uton, azaz, hogy a pécskai ut közelében. Mit mondtasz? Melyiket pályázzam meg?

— Nekem mindegy.

— Lám, így bízzam az emberekben. Még a tanácsot is sajnálod tőlem.

— Ne haragudj, de...

— Nos? Tudsz te is valamilyen lakást?

— Tudok.

A bíbircsok kivörösödött. Az óriás egész lényre a megtestesült városlakózt felfezte ki. Halkan, rosszul teletelt közömbösséggel kérdezte:

— Hol?

— Aradon! — válaszolta diühösen amaz. Az új zsidótemető és a Refacerea, Mikelaka vége és a repülőtér között. Menj ird meg a kényényt té... bizalmatlan. De siess, hogy te legyél az első.

Hahota gurgulázott végig a kis városbővítésben. Sokan hallották a baráti csévegést. S a hahotával egyben megköszönték a bizalmatlanságról szóló leckét. Megszívlelendő!

INTERVENCIO

A legkellemetlenebb figura, amikor ballongabátot, micisapkában, sunyin mosolyogva, s valami megmagyarázhatatlan tulzot altruizmustól hajlva, beomfordál az irodába. O az, akinek lakása van, s a lakáshivatali főnök ismerőse és ezt a kellemes állapotot ki akarja használni védelmei számára. Nem is kár, hanem tanácsot ad. Válgeregető modorban, „haveri” hangon közli mások lakásvizonyait, kétes értéket, cimeket mond, ötletes megoldásokat javasol. Nevetségesen izeg-mozog, fontokodva beszél.

Erre a lakásra állíts ki egy kiutaltást!

Mire a válasz:

— Meg kell írni a kényényt, nyolc nap alatt kivizsgáljuk a helyzetet. Ennek ez a rendje.

Ekkor az intervenciós megértődik. Hivatkozik régi ismerősvoltára, távoli rokonságra, mindenre az ég

világon, csak épp a becsületre nem. Erről bölcsen hallgat. O nem ügyfél, ő csak „kibic”. A kibicnek meg semmi sem drága.

Pedig látatlanban mégsem kapja meg a kiutaltást megbízója számára. Még ígérettel sem lávozhát, de azért másnap újra próbálkozik, esetleg egy más címmel és egy újabb pártfogolt nevében.

Talán ez uton közhölhetek valamit: a lakáshivatal új főnöke munkakörön kívül nagyon jó barát, rokon, szomszéd, keresztstúró, meg másnagyt, kitűnő régi ismerős, de bent a hivatalban csak egyszerűen kötelességet teljesítő állami tisztviselő.

Az intervenciós felesleges próbálkozására szűkül, s ha már amugyis felesleges, akkor nem érdemes próbálkozni sem. Kár az előszobában eltöltött időért!

Meddig?

A lakáshivatal mint intézmény csak addig lesz létjogosult, amíg városunkban csak két család lakik majd rossz körülmények között. Ekkor majd megszüntetik a hivatalt és helyébe költözik a két család. Ezt azonban ki kell várni.

Szezám, Szezám, nyilj meg!

Valaki ráfordította a kulcsot. Könyörtelenül, aggálymentesen, kötelességtudóan, s a hatalmas ajtó fűtött hányva a sövőrgő tekinteteknek, megmakacsolja magát és rendíthetetlenül zárva marad. Pedig már elmúlt nyolc óra, elméletileg már megkezdődött a hivatal munkanapja, de gyökértlenül a kulcsnyitásgás késik. Egyelőre csak tíz percet. Ekkor egy óvatoss kéz belülről lassan kinyitja az ajtót, ketten kijönnek, s ugyanaz az óvatoss kéz visszapaancsolja a beáramló tömeget. Ismét tíz perc múlva, tehát 8.20-kor végérvényesen és visszavonhatatlanul kinyílik az ajtó. Az emberek homfogaló testcselekedet megrohanják a 2. és 4. ablakot. Az 1. és 3. azért nem rohamozzák, mert ilyen egyáltalán nincs.

Az üvegfal mögött ketten rejtőzködnek: személytelenül, olykor unottan, de mindig jontoskodva. Időzünk kissé a 4. ablak előtt. Itt van Ene Vasile bírodalma. Már korán reggel ideges. Mi lesz itt később? Átvesszi az első kényényt. Elég egy jutólagos pillantást rávetnie, hogy megállapítsa: valami nincs rendben. Hányzik egy alidás. Visszalöki azzal, hogy írja alá itt is. A kényényező megégyeszer odakaparnyja a nevé a padcs papírlapra. Ezzel igazolja, hogy mindaz, amit beírt, megfelel a valóságnak.

Valami uszik a levegőben. Valami nyomja a kedélyeket: félt, hogy kiűr a zivatar:

- Maga most hol lakik?
- A két lakásban.
- Mióta?
- Egy éve.
- Miért költözött oda?
- Mert odaköltöztetett az ILLA.
- Miért költöztette oda?

— Mert a régi lakást lebontották.

— Miért bontották le?

— Mert különben összedől volna magától.

— Miért dőlt volna össze?

— Mert neki úgy tetszett volna.

Különbözik mindezt az ILLA-nál ráírták a kényényemre. Tessék elolvadni.

— Irja le megégyeszer. A szabály, szabály.

Visszalöki az irathölteget, jöhet a következő.

Idős férfi lép az ablak elé. Alig nyújtotta át, már vissza is kapja a kényényt: hiányzik a „noka informatív”. Az öreg tanácsotlanul néz körül. Vajon mi lehet az, ami hiányzik?

A tisztviselő már megint ideges.

— Kérem ki van írva, hogy milyen irat szükséges a lakáskéréshez.

Alig hallhatóan, bocsánatkérő hangon megszólal az öreg:

— Nem tudok románul.

A tisztviselő már gömböl. A városlakó emberek közé kálítja:

— Fordítsa le valaki!

Többen is fordították a kiirt szöveg elolvasására buzdító felirást.

Az öreg megértően bólint, lassan a lépcsőháza csoszog, pótolni a mulasztást. Tanácsotlanul áldogál. Olvassa, olvassa, de nem érti. Nem csodálkozunk: csak románul írták ki.

Ene Vasile pedig tovább utasít, intéz, felvilágosít, papirokat dob vissza, papirokat fogad el. O a legfontosabb személy a környéken.

De ideges, nagyon ideges.

Pedig ehhez a munkához szívo kell. Nagy, nyitott szív, amely megértést, türelmet, segítenakarást, humánusmot árasztson. Mikor nyitják ki a szív kapuját is? Akár husz perces késéssel.

HÍREK közlemények HÍREK

FELHÍVÁS

Felhívjuk Aradváros, valamint Zádareni, Obodrog, Felnc, Pécska, Magyarpécska, Vladimirescu, Angyalut, Szépfalu, Mondorlak és Csicsér községek lakóinak figyelmét, hogy a Csálai, Vladimirescu-1 és Mondorlak-1 erdőrezséken április 15-30. között repülőgépek útján pusztított kártérvő hernyókat (mérgező port szórórnak repülőgépről). A fent jelzett időpontban az erdőbe menni, valamint oda állatokat hajtani szigorúan tilos. Felhívjuk a méhészeket, hogy méheiket a jelzett erdőtől legálább 10 kilométernyi távolságra szállítsák, mert a vegyi anyagok rendkívül ártalmasak a méhek számára.

Az aradi erdővédelmi szervezet.

Az aradi

PRICHINDEL állami színház szombat, apr. 13-án délután 4 órakor bemutatja:

Báiatul și vintul

A hét filmjei

Dóza György: április 16-ig: PILLANGÓKISASSZONY. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Délelőtt 10 és 12 órakor matiné. N. Balcecu: április 16-ig: PILLANGÓKISASSZONY. Előadások: 3.30, 5.30, 7.30 és 9.30 órakor. — I. L. Caragiale mozi: április 14-ig: GÖL-BABA. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor; délelőtt 11 órakor matiné. — Ifjusági mozi: április 14-ig: KET KÁPITÁNY. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor, 11 órakor matiné. — Herbák János mozi: április 14-ig: POPESCU 10 ELLENORZO UTON, A KESOK. Elő-

adások: 3, 5, 7 és 9 órakor, 11 órakor matiné. — Solidaritatea mozi: (Gáj): április 14-ig: TANCOLJ KISASSZONY. Előadások: hétköznap: 5 és 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor. Hétfőn nincs előadás. — Maxim Gorkij (Mikelaka): április 14-ig: ELVESZETT SZERELEM. A TEBA-gyár művelődési termében: április 13-án és 14-én: AIDA. Előadások szombaton: 12, 3.30, 5.30 és 8.30 órakor, vasárnap: 11, 3, 5, 7 és 9 órakor. — Ilie Pintilie (Mosóczi-telep): április 12-14-ig: AZ EMIR-SEG BUKASA.

A Varga Katalin szövethozat kulturesoportija

vasárnap, április 14-én délután fél 7 órakor a Merli klubban (Eminescu utca 28) bemutatja a „Szerelemi vallomás” című zenés irodalmi műsort. Jegyek a központi irodában (Csajkovszkij utca 11), vagy az előadás napján a pénztárnál válthatók.

Vasárnap, április 14-én délután 5 órakor a Szabó Árpád kulturothronban (Putnei utca 4. szám) az Egészségügyi Művelődés Háza magyar nyelvű egészségügyi előadást rendez, amelyet egészségügyi, valamint szórakoztató film vetítése követ. A belépés díjtalan.

A Tartományi Múzeum

közi, hogy az aradi Kulturpalotában levő Tartományi Múzeumban a PORCELLAN KIALLITÁS

és az ARADI KEPEZOMOVESZEK

kiállítás, valamint a művészeti és régészeti osztály a 1848-49-es forradalmi mozgalom kedden, pénteken és vasárnap délelőtt 10-13-ig, délután 16-19-ig tekinthető meg.